

Nieuwsbrief 2021

Doesburg, juni 2021

Geachte donateurs en andere belangstellenden,

In deze nieuwsbrief willen wij u iets vertellen over onze activiteiten in het afgelopen jaar. Helaas heeft Covid-19 een grote invloed gehad op de exploitatie van het gebouw. Vanaf maart 2020 zijn nagenoeg alle verhuuractiviteiten geannuleerd. Daarentegen kon de eerder aangekondigde restauratie van de raamvensters gelukkig wel van start gaan.

Onderhoud

Eén van de hoofdtaken van de Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk (afgekort: STIBEMA) is de zorg voor een goed onderhoud van onze monumentale Grote of Martinikerk.

In 2020 is het herstellen van de verbindingen in de raampartijen, tussen de montans (het stenen gedeelte) en de glas-in-loodramen, één van de grootste deelprojecten geweest in de huidige SIM-subsidieperiode, zeker qua kosten (SIM staat voor het Rijks Subsidieprogramma Instandhouding Monumenten). Verderop in de nieuwsbrief kunt u er meer over lezen.

Daarnaast is er nog een aanpassing geweest van de bestaande bliksembeveiliging, die ervoor moet zorgen dat bij een volgende blikseminslag er minder schade zal ontstaan aan de in de kerk aanwezige apparatuur.

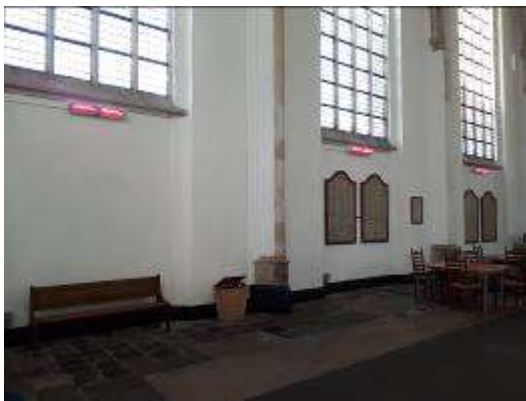
Door Corona is er achterstand ontstaan in het uitvoeren van de inspectiewerkzaamheden van Monumentenwacht Gelderland. In tegenstelling tot voorgaande jaren, waarin deze meestal in februari plaatsvonden en zijn deze dit jaar pas halverwege de maand mei uitgevoerd. Op het moment van schrijven is er nog geen rapportage daarover ontvangen. Zodra het rapport van Monumentenwacht gereed is, zal het Architectenbureau GAJ/VWB in Arnhem, dat ons bij deze zaken adviseert en begeleidt, een plan maken voor de resterende SIM-periode, die eindigt op 31 december 2022. Hierbij zullen zij een afweging maken wat tot die datum kan/moet worden uitgevoerd en welke onderhoudsklussen naar een nieuwe SIM-periode kunnen/moeten worden doorgeschoven.

***Als donateur kunt u uw jaarlijkse bijdrage overmaken op: NL30 ABNA 0593 9775 80
t.n.v. Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk te Doesburg onder vermelding van 'donatie 2021'.
U kunt dit bedrag als gift voor 125% opvoeren bij uw belasting-aangifte, vanwege het feit dat onze stichting de culturele ANBI-status heeft.***

Vanaf de start van de SIM-periode in 2017 is er ruim € 97.000,- besteed aan onderhoud aan het gebouw; voor de resterende periode is er nog een restbedrag van rond de €75.000,- te besteden aan onderhoud.

Extra verwarming

Het tijdens verhuuractiviteiten overall realiseren van een aangename temperatuur in dit kerkgebouw is een lastige opdracht. Zeker als er activiteiten gepland zijn in de noord- en zuidbeuk. Tijdens het verwarmen van het gebouw ontstaat er bij de ramen een dalende koude luchtstroom. Stibema heeft samen met de kerkelijke gemeente informatie opgevraagd bij meerdere bedrijven over dit probleem. Ons werd geadviseerd om infraroodstralers aan te schaffen, waarmee met een relatief kleine investering veel effect bereikt kan worden.

In november 2020 heeft Stibema in de zuidbeuk 3 verwarmingselementen van elk 3000W links van het deurportaal opgehangen. Tevens zijn er 2 elementen van elk 2000W in de Aandachtschenkerij opgehangen.

Daarnaast zijn er een 3-tal stralers op een statief aangeschaft. Hiermee kan op meerdere plekken in het gebouw plaatselijk extra verwarming gecreëerd worden bijv. in het deel van de Aandachtschenkerij nabij de keuken. Door Corona hebben we helaas het effect nog niet kunnen testen bij een verhuuractiviteit.

In de afgelopen winter heeft Stibema meerdere keren in de kerk vergaderd, waarbij de 3 mobiele stralers werden ingezet. Op deze wijze was het heel goed mogelijk om met een prettige gevoelstemperatuur in de kerk te vergaderen.

Exploitatie

Als gevolg van Corona is in 2020 de netto opbrengst van de exploitatie zeer matig geweest; dit gold niet alleen voor ons, maar voor de gehele verhuurbranche. Gelukkig konden we in de zomerperiode open zijn en zijn er toch nog heel veel bezoekers naar onze kerk gekomen. Uiteindelijk heeft alles met elkaar er toch nog voor gezorgd dat er netto € 10.000,- binnen is gekomen. Op het moment dat we deze nieuwsbrief schrijven, heeft de versoepeling van de coronamaatregelen gelukkig weer nieuw leven in de brouwerij gebracht, zodat er weer wat ruimte is voor te organiseren activiteiten. De verhuur zal naar wij hopen dus langzaam weer wat kunnen toenemen.

Restauratie kerkvensters Martinikerk

Medio 2021 is er door 2 aannemers een offerte uitgebracht. Na een gedegen afweging is het werk gegund aan Timmer- en Aannemersbedrijf De Vries uit Hummelo. Voor aanvang van de werkzaamheden hebben we een artikel in de Regiobode laten plaatsen om de inwoners van Doesburg te informeren over de werkzaamheden en de overlast i.v.m. minder parkeergelegenheid op de Markt. Op 26 oktober is De Vries gestart met de restauratie van de kerkvensters. Omdat het om buiten werkzaamheden ging, was men heel sterk afhankelijk van de buitentemperatuur. Als de temperatuur onder de 5 graden daalt, kunnen er kwalitatief gezien geen goede werkresultaten geleverd worden. Als toeschouwer is er maar eigenlijk weinig spectaculairs aan dit werk te zien. Het gaat namelijk om het herstellen van de verbindingen in de raampartijen tussen de montans(het stenen gedeelte) en de glas-in-loodramen.

Door de aannemer werd iedere herstelde voeg opgetekend in een tekening. De blauwe en gele kleur geven het herstel van de voeg weer. De groene puntjes zijn de gebroken ruitjes, die later door een andere firma hersteld zullen worden.

Met een hoogwerker werden enkele hoog gesitueerde gebroken tufsteen lijsten gerestaureerd.

Net voordat het werk op dit hoogste punt klaar was, haperde opeens de hoogwerker. De medewerker heeft daardoor 1,5 uur boven in het bakje gezeten, voordat hij bevrijd kon worden door een ijlings opgetrommelde monteur.

Op 18 december 2020 kon firma De Vries melden dat de werkzaamheden aan de zuidzijde (Markt) en aan de oostzijde (Kerkstraat) klaar zijn. Wat dan nog resteert is het natuurstenen herstelwerk boven de deur aan de Markt en aan een steunbeer bij het tweede dak en glasherstel van een aantal ramen (tussen het eerste en tweede dak). Dit werk zou worden afgerond in voorjaar 2021. Echter door de corona en technische problemen bij de levering van de benodigde natuursteen is dit werk op dit moment nog niet klaar.

Het glasherstel heeft inmiddels al wel volgens plan plaatsgevonden. We hopen dat het natuursteen herstel in de loop van de komende maanden toch gereed zal kunnen komen.

De restauratiekosten worden gedekt uit de rijkssubsidie (SIM) en uit bijdragen van de eigenaar van de Martinikerk, de Brantsen Stichting, de Gestichten Doesburg, de Ridderlijke Duitse Orde en onze eigen donateurs.

Inbraak in Martinikerk

Op zaterdag 27 februari 2021 is er 's morgens ontdekt dat er, via de Stiltekapel, een inbraak heeft plaatsgevonden in de Martinikerk.

Op zich is de buit niet groot, waarschijnlijk alleen de zeer geringe inhoud van de geldkistjes in de keuken en de winkel, maar er is veel schade aan de deuren, sloten van de deuren, en het Freytagorgel dat is opengebroken. Vermoedelijk heeft men bij het orgel gedacht dat het een kast was, met mogelijk ook geldopslag.

Alle opbergkasten in de Armenkapel zijn opengebroken of beschadigd. Ook is nog geprobeerd het kleine deurtje van de toreningang (buiten aan de noordzijde) open te breken, wat niet gelukt is. Van de apparatuur (geluid, camera, TV-schermen, computer in Stoelbroedersbank, losse verwarming staanders) is gelukkig niets meegenomen. Men is dus duidelijk alleen op geld uit geweest. De volgende dag kon er gewoon weer een kerkdienst plaats vinden.

De technische recherche is langs geweest. Zij hebben de sporen van braak vastgelegd (voetafdrukken, en de sporen van de beschadiging bij de deuren en geforceerde sloten).

Diezelfde middag is door aannemer Tiecken uit Angerlo de deur van de Stiltekapel weer in zoverre in orde gemaakt dat hij weer gewoon open en dicht en op slot kon. Een overzicht van de schade:

- 1) de deur van de Stiltekapel moet fors worden gereviseerd, plus vervanging van het buitenslot en verbetering van de beveiliging.
- 2) de sluitsteen bij het bovenste scharnier van de buitendeur van de Stiltekapel is gebarsten en moet worden vervangen.
- 3) de deur tussen Stiltekapel en kerk moet beter worden beveiligd.
- 4) alle slotjes van de kastjes in de winkel moeten worden vernieuwd

- 5) veel sloten van de leg- en hangkasten in de Armenkapel moeten worden vervangen
- 6) schade aan het Freytagorgel (schatting: een paar duizend euro)

In de week erna heeft aannemer De Vries voor herstel van de deur van de Stiltekapel gezorgd. Uiteraard zijn er verdere stappen ondernomen om het gebouw verder te beveiligen tegen inbraak. Bij de ingang van de Stiltekapel zal een buitenlamp met een bewegingssensor worden aangebracht. Daarnaast is er een 2^e veiligheidsslot gemonteerd op de deur aan de Markt.

Hartverwarmend waren de spontane giften die de PKN-gemeente en Stibema hebben van diverse mensen ontvangen.

Overige zaken:

- Bij de werkzaamheden voor betere beveiliging van de deur van de Stiltekapel is geconstateerd dat deze deur in slechte staat verkeert. Een groot deel is verrot; de oorzaak hiervan is dat deze deur overdag altijd open staat. Alles afwegende is er nu besloten om een geheel nieuwe deur te laten maken. Er is gekozen voor een duurzame houtsoort namelijk Accoya; deze soort is weinig gevoelig voor uitzetting en verrotting. De deur blijft wel in dezelfde stijl als de huidige deur, maar zal zodanig worden geconstrueerd dat het opspattende regenwater beter kan weglopen en niet in de deur gaat zitten. Gelukkig kunnen de kosten onder de SIM worden gebracht.
- In de afgelopen jaren zijn de zwarte plinten in de kerk op vele plekken beschadigd geraakt, hoofdzakelijk door vochtwerking in de muren, waardoor een witte achtergrond zichtbaar werd. Afgelopen maand zijn door enkele vrijwilligers uit ons midden alle plinten (waar nodig) geplamuurd en weer opnieuw mooi zwart geverfd. De kerk is weer geheel gereed om bezoekers te kunnen ontvangen!

Van donateur tot vriend(in) van de Martinikerk

Reeds tientallen jaren bestaat de mogelijkheid om Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk financieel te steunen door donateur te worden.

Vele tienduizenden guldens en later euro's werden ontvangen ten behoeve van het onderhoud van de Martinikerk.

Wij zijn u als donateur dan ook grote dank verschuldigd. Mede door uw financiële ondersteuning staat het gebouw er prachtig bij. Echter de druk om dat zo te houden wordt wel steeds groter.

Binnen het bestuur van Stibema bestaat al langer de gedachte om activiteiten richting de donateurs meer vorm te geven. Vandaar dat wij u een jaar geleden uitnodigden voor een informatieavond. Vanwege Corona is dit plan helaas niet doorgegaan. Hopelijk gaat dit in het najaar wel plaatsvinden.

Daarnaast leeft het besef dat, om ook in de toekomst voldoende middelen te genereren om het gebouw in stand te houden, een andere en grotere aanpak noodzakelijk is.

Vandaar dat is besloten om een actie te starten waarbij iedereen vriend(in) kan worden van de Martinikerk. De folder die u hierbij aantreft in de bijlage, kan het niet duidelijker verwoorden:

'een ieder die vindt dat Doesburg zonder Martinikerk ondenkbaar is, vragen we vriend(in) te worden'.

Er zijn vele honderden nieuwe vrienden en vriendinnen nodig om de kosten van het onderhoud de komende jaren mede te kunnen betalen. De folder ligt sinds een week in de kerk en wordt gretig gelezen en meegenomen. De eerste 10 nieuwe aanmelders zijn inmiddels geregistreerd.

Er moeten en zullen meer activiteiten worden georganiseerd en we houden u graag op de hoogte van de ontwikkelingen. Alles met het doel om de binding met onze prachtige Martinikerk te versterken.

Natuurlijk zijn we heel blij met u als donateur en verwelkomen u vanaf heden als vriend of vriendin.

Uw jaarlijkse bijdrage bepaalt u zelf en wordt door ons ten zeerste op prijs gesteld. Alles onder verantwoordelijkheid van Stibema en met behoud van de culturele ANBI-status.

We hopen u in het najaar te mogen begroeten.

Met een vriendelijke groet,

Het bestuur van de Stichting Behoud en Exploitatie Martinikerk te Doesburg.

Job van Melle	<i>voorzitter</i>
Paul Lecluse	<i>secretaris</i>
Wim de Vos	<i>penningmeester</i>
Hans Mulié	<i>pr/marketing</i>
Henk Kingma	<i>technische zaken</i>